

WINTERAVOND, GEZELLIGHEID

H.

Ergens in het museum voor antieke begrippen, in de zaal van de mooie herinneringen, rust eerbiedwaardig en grijs, de winteravondgezelligheid. Nu de herfst in een kleed van geel en goud, dat schemert onder een sluier van mist en grijze motregen, zijn in-trede heeft gedaan en de winter met zijn pimpelpaarse neus voor de deur staat en maant om toegelaten te worden, nu zijn wij geneigd te denken, dat die winteravondgezelligheid nog leeft en wij stellen ons zelfs voor dat we 't deze winter weer goed met haar zullen hebben. Maar laten wij elkaar daaromtrent nu maar elke illusie ontnemen.

Zie, daar is uw kamer. Daar torst uw tafel zijn gezellige rommel onder het gouden licht van uw schemerlamp. Daar gloeit in 't halfduister het vurige oog van uw kachel. Daar staat uw rijtje geliefkoosde boeken. Daar liggen op een stapel de gezellige tijdschriften, die gij nog doornemen moet. Daar hangt aan de wand uw pijpenrek. De zware gordijnen voor de ramen sluiten uw kamer veilig af. Daar staat het lage stoeltje van uw vrouw bij de tafel met de knusse theemuts en de kleurige kopjes. Daar staat haar handwerkmand met de naalden onder het deksel uit.

Welnu, de winteravondgezelligheid zou daar wel plaats willen nemen, wanneer wij haar niet alang in dat museum hadden bijgezet. Wij zouden het goed met haar kunnen hebben als wij maar niet zó nodig aan allerlei belangen moesten doen, aan de politiek en aan de verbetering van ons maatschappelijk lot en aan de bescherming van het lot der dieren en aan de verbetering van het geitenras en aan de totstandkoming van ons wijkgebouw en aan de voorbereiding van onze speldjesdagen en aan de verzameling der goederen voor ons

brokkenhuis en aan de huldiging van den autoriteit, wiens jubileum niet ongemerkt mag voorbijgaan en aan onze zendingsfilmavonden en liefdadigheidstoneelvoorstellingen en aan het aanhoren van redevoeringen en aan het jeugdwerk en aan de bestrijding van de woeker en aan protestvergaderingen en aan muziekuitvoeringen en aan onze strijd tegen dit en tegen dat. Maar, eilacie, wij moeten daar zo heel nodig aan doen. Wijs mij het huis aan waar de vader gepantoffeld bij de kachel achter zijn krant zit, terwijl de rooksluizen van zijn pijp naar de zolder stijgen, waar de moeder kousen stopt, waar de kinderen domineren of ganzenborden of lezen en elkaar een enkele maal treiteren. Wijs mij een huis aan waar het orgel speelt en vader zijn zware stem aan de schrille van zijn jongste dochter paart in het gemeenschappelijk gezang, waar de koffie pruttelt op het lichtje en waar vader en moeder 's avonds met de oudste kinderen gelijk naar bed toe gaan. Goeie mensen, schei uit alsjeblieft of wij zouden het er van op onze zenuwen krijgen. Stel je vóór. Haal de trekschuit er ook nog bij en de petroleumlamp en de bedstee en de pomp. We moeten er zó erg van geeuwen.

Ja, we moeten er verschrikkelijk erg van geeuwen. En we moeten zó nodig naar allerlei zalen en zaaltjes toe en tranerige en zere ogen krijgen van de te snijden rook en over onze plicht en roeping horen, en van onze strijd voor dit of voor dat.

Plicht, roeping en strijd: kijk deze woorden maar eens goed aan met de opzettelijke bedoeling om te weten wat ze eigenlijk betekenen en misschien zult ge daar dan achter komen, want dat ze de een of andere betekenis moeten hebben dat is zeker. Ja, we moe-

ten zó nodig naar den een of anderen spreker toe. Goeie mensen, wat wordt er onbegrijpelijk veel gesproken in één stad in één winter. Wat wordt er ontelbare malen een rede gehouden over, een toespraak over, een referaat over, een causerie over, en wat zijn er ontzaglijk veel lantaarnplaatjes in de wereld. En wat hebben wij een plichten en een roepingen en een strijden. En wat is er veel applaus en bijval en instemming en hilariteit en toejuicing. En wat een interrupties. Wat zijn er veel openbare avonden, feest-avonden, intieme avonden, propaganda-avonden, opwekkingsavonden, toneelavonden, filmavonden en debatavonden. En wat zijn er een voordrachten, declamaties, zang-medewerkingen, tableaux, toneelstukjes, attracties en strijkorkesten. En wat zijn er een pauze's, tombola's zonder nieten, verlotingen, vaandel- en bloemen-aanbiedingen, benevens huldeblijken.

Zo staat dan de winter voor de deur en onze kamer staat klaar, maar de winteravondgezelligheid is bijgezet in het museum van antieke begrippen in de zaal der schone herinneringen. We moeten zó nodig overal aan doen, als we onze plicht, onze roeping en onze taak verstaan. En we moeten, om het evenwicht te bewaren, naar zóveel feestelijke bijeenkomsten. En we worden door dit alles zó gesticht, opgebouwd, ontwikkeld, aangevuurd, ontspannen, bezielde, opgewekt en ingelicht, dat de winteravond-gezelligheid haar verblijf in het museum rustig kan bestendigen. We hebben toch werkelijk geen tijd voor haar en we moeten eigenlijk alleen maar heel erg van haar geeuwen. We hebben immers onze taak, plicht, roeping en strijd. (Kijk deze woorden nog eens goed aan, want ze moeten heus de een of andere betekenis hebben).

